

глобалізації економіки все більш актуальними стають питання ресурсозбереження, скорочення витрат, поліпшення якості, підвищення продуктивності праці. Розвиток системи бережливого виробництва стає ефективним вирішенням проблем оптимізації витрат підприємств.

Також варто зазначити, що бурхливий розвиток ІТ технологій також можна використовувати для впровадження бережливого виробництва. Наприклад, багато організацій розмістили системи управління відносинами з клієнтами (CRM) в Інтернеті як частину свого веб-сайту. Клієнт може увійти та створити «квиток» з описом його проблеми і створити заявку, а не спілкуватися з представником служби підтримки клієнтів по телефону. Багато організацій використовують на своїх веб-сайтах розділи найчастіших запитань чи проблем (FAQ), де клієнти можуть побачити, чи були схожі проблеми у інших споживачів, і яке рішення було в цих випадках. Системи управління бізнес-процесами (BPMS) дозволяють упорядкувати та інтегрувати різні програмні системи, які можуть бути залучені до бізнес-процесу. Забезпечуючи загальну основу для бізнес-процесів, системи BPMS дозволяють їм плавно протікати в різних відділах, функціях та системах додаткового програмного забезпечення. Технологія, орієнтована на сервісній архітектурі (SOA), дозволяє програмним системам в одних і тих же або окремих організаціях спілкуватися між собою та обмінюватися інформацією автоматично, без будь-якого втручання людини. [3]

На основі проведених досліджень стосовно досвіду впровадження концепції бережливого виробництва вважаємо за доцільне здійснення наступних кроків по впровадженню даної концепції у вітчизняних компаніях:

- визначення цінності із точки зору споживача
- визначення втрат підприємства
- навчання персоналу принципам ощадливості
- вилучення етапів (дій) у виробничому процесі, які не несуть цінності для споживача.

Сьогодні впровадження бережливого виробництва в компанії стає показником її галузевого лідерства. Цей факт дає можливість говорити про перспективність впровадження бережливого виробництва як сучасної виробничої концепції, яку підтримує найбільш активна частина великих і середніх підприємств, які працюють в умовах високої ресурсної та продуктової конкуренції і потребують безперервного вдосконалення якості продукції і бізнес-процесів.

Література:

1. Гвоздь М.Я. Реінжиніринг бізнес-процесів як чинник прискореного розвитку економіки / М.Я. Гвоздь // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. – 2013. – № 754. – С. 135–138. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPP_2013_754_21
2. Womack JP, Jones DT. Lean thinking: banish waste and create wealth in your corporation. New York: Simon and Schuster; 1996.
3. Wilson, L. (2010), How To Implement Lean Manufacturing. New York: McGraw-Hill.

Латкіна С.,

старший викладач, кафедра економіка, підприємництво та економічна безпека

Кліщевська Н.,

«Економіка», 3 курс

Херсонський національний технічний університет

РИНКОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДІЇ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ

Глобалізація фінансового сектору, що прогресує, змушує звертати увагу на нові макроекономічні феномени, які полягають у використанні транснаціональними

корпораціями різниць у податкових режимах різних країн для мінімізації своїх податкових зобов'язань[5].

Питанню трансфертного ціноутворення приділяється особлива увага в наукових дослідженнях західних учених. Дослідження політики трансфертного ціноутворення зображено в працях К. Друрі, П. Хорвача, А. Вагенгофера, Д. Пфафф, Г. Кюппер та ін. Різні аспекти трансфертного ціноутворення в Україні висвітлювалися в працях таких учених, як П.В. Дзюба, Н.В. Волошанюк, О.О. Терещенко, які досліджували особливості трансфертного ціноутворення та його розвиток [2].

Сьогодні, у зв'язку з великими глобалізаційними процесами і зростанням кількості міжнародних корпорацій інтерес до цього питання став досить відчутним, в тому числі, і в Україні, де трансферне ціноутворення стало особливо актуальним в останні роки. Вплинули на це і нововведення в Податковому Кодексі.

Трансфертне ціноутворення, в Україні регульоване статтею №39 НК, позначається, як система, в рамках якої визначається «справедлива» ціна послуг і товарів, вартість інших об'єктів договірних відносин в контрольованих операціях, які визнаються таким податковим законодавством. Часто це можуть бути ціни, за якими юридичні особи однієї міжнародної корпорації укладають між собою договори [6].

Сутність трансфертного ціноутворення полягає у правилі (принципі) простягнутої руки (arm's length principle), сформульоване в Керівництві ОЕСР, – це принцип оподаткування взаємозалежних компаній. Відповідно до правила витягнутої руки, розрахунок податкових зобов'язань робиться виходячи з ринкових цін за угодами, між взаємозалежними платниками податків, начебто компанії були незалежні (тобто перебували «на відстані витягнутої руки»). Цей принцип прийнятий як спосіб захисту держави в отриманні податків [4].

Суттєвим недоліком інституційного механізму трансфертного ціноутворення є відсутність методологічних підходів до формування звичайних цін. Також відсутні чіткі рекомендації щодо джерел інформації, які необхідні для розрахунку звичайних цін, оскільки перелік поданий в ПКУ є досить загальним. Так само, не достатньо чітко виділені критерії порівнянності окремих операцій. З огляду на це, центральному податковому органу необхідно б було розробити електронну базу даних, яка містила б інформацію (з оперативним її оновленням) про ціни реальних договорів, укладених та виконаних українськими підприємствами з нерезидентами. Така інформація могла б бути використана для оперативного визначення ринкового діапазону цін товарів (робіт, послуг), що значно спростило б процедуру порівняння контрольованих і неконтрольованих операцій та вдосконалило механізм регулювання трансфертного ціноутворення в Україні [1].

Для законодавства України характерними є деякі особливості, які відрізняють його від інших, а саме: принцип витягнутої руки застосовується не тільки для внутрішніх, але й для зовнішніх операцій; надається можливість використання комбінації методів при визначенні трансфертної ціни операції.

Ще однією характерною особливістю державного регулювання в даній сфері є жорсткі фінансові санкції при недотриманні вимог законодавства. Так підприємства, які не до кінця зрозуміли трактування певних статей закону, через їх розпливчастість, можуть зазнати значних збитків у вигляді штрафу. Можна констатувати, що головною метою накладення штрафів є невиконання ними превентивних функцій, а використання їх в фіскальних цілях, як інструменту, що принесе державній казні значну частку надходжень, порівняно із надходженнями, які згенеруються через оподаткування надприбутків підприємств [1].

Ще однією небезпекою може стати викривлення механізму ринкового ціноутворення державою через засоби інформації, які приймаються до уваги при

визначенні трансфертної ціни операцій. Також виникає загроза в скороченні зовнішніх іноземних інвестицій в Україну через жорсткішу регламентацію руху капіталу між резидентами та нерезидентами, що може стати причиною збільшення негативного сальдо платіжного балансу в державі та девальвацію національної валюти. Хоча введення в дію законопроекту "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення трансфертного ціноутворення" може покращити інвестиційний клімат України. Наразі з'являється необхідність у залученні кваліфікованих кадрів зі сторони держави та з боку підприємницьких структур [5].

У цілому, інститут трансфертного ціноутворення, нещодавно запроваджений до податкового законодавства України, потребує продовження нормативного регулювання з урахуванням практики його застосування в Україні та досвіду країн з тривалою історією його існування [4].

Література:

1. Особливості запровадження трансфертного ціноутворення в Україні [Електронний ресурс] / М.Т.Сенів. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3162>.
2. Суть трансфертного ціноутворення та його функції [Електронний ресурс]. / Н.М. Богацька, О.Г. Малогулко – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/15_DNI_2008/Economics/32958.doc.htm
3. Трансфертне ціноутворення в умовах українських реалій [Електронний ресурс]. / Рибкіна І. М., Дуда Б. В. – Режим доступу : <https://news.finance.ua/ua/news/-/414744/transfertne-tsinoutvorennya-v-umovah-ukrayinskyh-realij>.
4. Трансфертне ціноутворення: сутність та перспективи запровадження в Україні [Електронний ресурс]. / Карнаух Т. М. – Режим доступу : http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7849/Karnaukh_Transfertne_tsinoutvorennia_sutnist.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
5. Трансфертне ціноутворення в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку / Т. В. Бутенко, Л. М. Круковська // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2016. - Вип. 15. - С. 43-46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_15
6. Трансфертне ціноутворення 2018 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.golovbukh.ua/article/7095-transfertne-tsnoutvorennya-2018>

Левченко К.

к.е.н., доцент кафедри фінансів

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В ПРОЦЕСІ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Згідно ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» в Україні визначено функціонування трирівневої системи пенсійного забезпечення населення, а саме: солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та системи недержавного пенсійного забезпечення [1, ст. 2].

Провідною на даний час в Україні виступає солідарна система, яка гарантує виплату державою грошового забезпечення при досягненні особами пенсійного віку, але через ряд об'єктивних причин (старіння населення, міграційні процеси) вже зараз вона не справляється з навантаженням, що призводить до дефіциту Пенсійного фонду.

Умовно можна виділити три основні етапи пенсійної реформи. Перший етап (2004 – 2010 рр.) став спробою побудови вищезгаданої трирівневої пенсійної системи України. За період 2008-2010 рр. прослідковується зростання кількості недержавних пенсійних фондів (НПФ), які передали активи в управління компаніям з управління активами (КУА). Слід зазначити про зростання вартості активів НПФ в управлінні КУА майже в 2 рази до 630,5 млн. грн. у 2010 році. З огляду на збільшення кількості укладених